

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6Co/160/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8813202841
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 04. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Straka
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8813202841.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Straku a členov senátu JUDr. Michala Boroňa a JUDr. Viery Kandrikovej v spore žalobkyne: B. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XX, zast. JUDr. Milošom Kaščákom, advokátom, AK M. R. Štefánika 171, Vranov nad Topľou proti žalovanému: Z. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XX zastúpený Mgr. Valérom Podolškim, advokátom, AK Námestie slobody 1, Humenné o zrušenie vecného bremena, o odvolaní žalobkyne aj žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 11C/119/2013 - 242 zo dňa 29.03.2017, jednomyseľne takto

rozhodol:

- I. Konanie o odvolaní žalobkyne sa zastavuje.
- II. Potvrďuje sa rozsudok.
- III. Náhrada trov odvolacieho konania sa stranám sporu nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom vyslovil, cit.: „Súd zrušuje vecné bremeno zriadené Dohodou o zriadení vecného bremena zo dňa 07.09.2012, ktoré zodpovedá právu doživotného bývania žalovaného v rodinnom dome súp. č. XX postaveného na parcele č. XXX/X a užívanie rodinného domu a dielne postavenej na parcele č. XXX/X, príslušenstva a pozemku na ktorom je postavený dom, t. j. na parcele XXX/X zastavané plochy a nádvoria vo výmere XXX m², parcely č. XXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m², parcely č. XXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere XX m², parcely č. XXX záhrady o výmere XXX m², všetko zapísané na LV č. XXX, k. ú. E..

Žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanému náhradu - jednorazovú náhradu za zrušenie vecného bremena v sume 12.500,- eur.

Žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.“.

2. V odôvodnení uviedol, že po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že žaloba o zrušenie vecného bremena je dôvodná a že v danom prípade došlo k vzniku hrubého nepomeru medzi vecným bremenom a výhodou oprávneného, teda žalovaného, ktorá zakladá dôvod pre jeho zrušenie. Čo sa týka požiadavky žalobkyne, aby bolo vecné bremeno zrušené bez primeranej náhrady, s týmto návrhom sa súd prvej inštancie nestotožnil. Žalovaný prispieval v rámci svojich možností do domácnosti, posielal peniaze aj z pracovného pobytu v F. a do nehnuteľnosti investoval finančné prostriedky a tiež sa v rámci možnosti o nehnuteľnosť staral. Bolo by preto v danom prípade práve v rozpore s dobými mravmi, ak by mu nebola poskytnutá nejaká primeraná náhrada, aj vzhľadom na vložené investície a starostlivosť o nehnuteľnosť. Žalovaným navrhované a požadované jednorazové odškodnenie v sume 12.500,- eur

súd prvej inštancie posúdil ako dôvodné a primerané. V súvislosti so stanovením primeranej náhrady v zmysle citovaných zákonných ustanovení, ktoré žiadaným spôsobom jeho výpočet neupravuje, súd prvej inštancie nariadil znalecké dokazovanie za účelom vyčíslenia nejakej primeranú mesačnej náhrady, ktorá by zodpovedala sume potrebnej na zabezpečenie obdobného bývania, ktoré mal žalovaný zo zriadeného vecného bremena, a ktoré bolo zriadené vecným bremenom podľa dohody o zriadení vecného bremena. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

3. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Namietal, že súd prvej inštancie vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci. Podmienky pre zrušenie vecného bremena splnené neboli a má za to, že žalobkyňa ani len čiastočne neuniesla dôkazné bremeno, pokiaľ ide o ňou tvrdené skutočnosti, práve naopak, preukázal sa pravý opak, a to, že tu žiadne dôvody na zrušenie vecného bremena nie sú. Bližšie dôvody odvolania uvedenie v doplnení odvolania. Navrhol napadnutý rozsudok zmeniť a žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

4. Žalobkyňa sa k podanému odvolaniu žalovaného písomne nevyjadrila.

5. Proti tomuto rozsudku, okrem výroku, ktorým bolo zrušené predmetné vecné bremeno, podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie aj žalobkyňa. Navrhla rozsudok v jeho napadnutej časti zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

6. Žalovaný sa k podanému odvolaniu žalobkyne písomne nevyjadril.

7. V priebehu odvolacieho konania predtým, ako odvolací súd pristúpil k vecnému preskúmaniu napadnutého rozhodnutia, bolo súdu prvej inštancie doručené späťvzatie odvolania žalobkyne, ktorá oznámila, že svoje odvolanie podané proti II. výroku rozsudku súdu prvej inštancie berie späť.

8. Podľa § 369 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova.

9. Podľa § 369 ods. 2 CSP, ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví.

10. Späťvzatie odvolania je ďalším dispozitívnym úkonom, ktorým oprávnená osoba stráca právo opätovne podať odvolanie. Odvolanie môže vziať späť iba odvolateľ, t.j. ten, kto odvolanie podal. Na účinné späťvzatie odvolania sa nevyžaduje súhlas protistrany, ani súhlas súdu. K späťvzatiu odvolania môže dôjsť až do okamihu, kým súd o podanom odvolaní nerozhodne. Po späťvzatiu odvolania, odvolací súd rozhodne už len o zastavení odvolacieho konania. Späťvzatie odvolania je definitívne. Subjekt, ktorý odvolanie vzal účinne späť, nemôže zrušiť svoj procesný úkon späťvzatia.

11. V danej veci žalobkyňa vzala späť ňou podané odvolanie proti II. výroku rozsudku súdu prvej inštancie predtým, ako o ňom rozhodol odvolací súd, z ktorého dôvodu odvolací súd za použitia § 369 ods. 2 CSP konanie o odvolaní žalobkyne zastavil.

12. Následne sa odvolací súd zaoberal odvolaním žalovaného, ktorý však doplnenie svojho odvolania súdu nezaslal.

13. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 357 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli súdu aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove a dospel k záveru, že rozsudok je vecne správny.

14. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko

s prihladením na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

15. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP, pričom výstižne a dostatočne odôvodnil, čo ho viedlo k nariadeniu neodkladného opatrenia, keď sa vysporiadal s rozhodujúcimi skutočnosťami. Odvolateľ v podanom odvolaní neuviedol žiadne skutočnosti, s ktorými by sa okresný súd nevysporiadal, a ktoré by boli spôsobilé inak vyhodnotiť skutkový stav a následne prijať iný právny záver. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj odvolací súd.

16. Žalobkyňa sa svojou žalobou domáhala zrušenia vecného bremena zriadeného Dohodou o zriadení vecného bremena zo dňa 07.09.2012, ktoré zodpovedá právu doživotného bývania žalovaného v rodinnom dome súp. č. XX postaveného na parcele č. XXX/X a užívanie rodinného domu a dielne postavené na parcele č. XXX/X, príslušenstva a pozemku na ktorom je postavený dom, t. j. na parcele XXX/X zastavané plochy a nádvoria vo výmere XXX m², parcely č. XXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m², parcely č. XXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere XX m², parcely č. XXX záhrady o výmere XXX m², všetko zapísané na LV č. XXX, k. ú. E., a to bez náhrady

17. Z príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka vyplýva, že ak zmenou pomerov vznikne hrubý nepomer medzi vecným bremenom a výhodou oprávneného, môže súd rozhodnúť, že sa vecné bremeno za primeranú náhradu obmedzuje alebo zrušuje. Ak pre zmenu pomerov nemožno spravodlivo trvať na vecnom plnení, môže súd rozhodnúť, aby sa namiesto vecného plnenia poskytovalo peňažné plnenie.

18. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie dospel k správne záveru, že žaloba o zrušenie vecného bremena je dôvodná, nakoľko v danom prípade došlo k vzniku hrubého nepomeru medzi vecným bremenom a výhodou oprávneného, teda žalovaného, ktorá zakladá dôvod pre jeho zrušenie. Správnosť uvedených záverov potvrdzuje dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie.

19. V konaní bolo jednoznačne preukázané, že žalobkyňa a žalovaný boli manželia, ktorí sa rozviedli, no po istom období začali opäť spolu žiť. Žalobkyňa aj z dôvodu starostlivosti o nehnuteľnosť a zabezpečenia bývania žalovaného mu dobrovoľne zriadila právo vecného bremena zmluvou zo dňa 07.09.2012.

20. Podľa odvolacieho súdu v konaní tiež nebolo sporné, že s odstupom času medzi bývalými manželmi, t. j. stranami sporu došlo opäť k rozporom a nezhodám, nájdenie si nového partnera (zo strany žalovaného), v dôsledku čoho sa žalovaný z predmetného domu odsťahoval a následne kúpil si nehnuteľnosť, v ktorej býva.

21. Z výpisu z LV č. XXX k.ú. E. vyplýva, že žalovaný je vlastníkom nehnuteľnosti, a to pozemkov parc. č. XXX/X o výmere XXX m², zastavané plochy a nádvoria, parc. č. XXX/X o výmere XXX m², zastavané plochy a nádvoria, parc. č. XXX/X o výmere XX m², zastavané plochy a nádvoria parcely č. XXX/X o výmere X. m², zastavané plochy a nádvoria. Titulom nadobudnutia je kúpna zmluva č. V XXXX/XXXX zo dňa 09.11.2015.

22. Súd prvej inštancie správne ustálil, že:

- zmenou pomerov, ktorou vznikne hrubý nepomer medzi vecným bremenom a výhodou oprávneného (hrubý nepomer medzi bremenom povinného a výhodami oprávneného) je aj situácia, ak sa oprávnený z vecného bremena stal vlastníkom inej nehnuteľnosti, ktorá mu umožňovala dosiahnuť to, čo mu umožňovalo vecné bremeno, k čomu došlo aj v danom prípade, keďže žalovaný sa stal vlastníkom inej nehnuteľnosti v ktorej býva,

- zmena pomerov, ktorou vznikne hrubý nepomer medzi vecným bremenom a výhodou oprávneného môže spočívať nielen v objektívnych okolnostiach ale aj v osobných pomeroch strán a za určitých okolností môže vzniknúť aj zmenou v správaní strán, súd má za to, že aj tieto podmienky (zmena v správaní) boli v danom prípade naplnené, pretože ako bolo v konaní zistené, pôvodne dobré vzťahy, obnovenie spoluzitia medzi stranami ako bývalými manželmi, ktoré boli jedným z dôvodov pre zriadenie

vecného bremena v prospech žalovaného, sa narušili a tieto následne viedli k odstahovaniu sa žalovaného z predmetnej nehnuteľnosti.

23. Vzhľadom na všetky zistené skutkové okolnosti prípadu odvolací súd dospel k rovnakému záveru ako aj súd prvej inštancie, a to, že návrh na zrušenie vecného bremena je dôvodný.

24. Odvolací súd sa stotožňuje so súdom prvej inštancie v tom ohľade, že dôvody uvádzané žalobkyňou, pre ktoré by nemala patriť žalovanému primeraná náhrada, nie sú dôvodné. V priebehu konania bolo jednoznačne preukázané, že žalovaný na danú nehnuteľnosť prispieval v rámci svojich možností, posielal peniaze aj z pracovného pobytu v F. a do nehnuteľnosti investoval finančné prostriedky, a tiež sa v rámci možnosti o nehnuteľnosť staral. Rovnako bolo preukázané, že po odchode z citovanej nehnuteľnosti, bol žalovaný nútený, keďže iné bývanie nemal, nejakým spôsobom si vlastne bývanie zabezpečiť, čo si zabezpečil prostredníctvom úveru na kúpu nehnuteľnosti. Bolo by preto v rozpore s dobými mravmi, ak by mu nebola poskytnutá primeraná náhrada, aj vzhľadom na vložené investície a starostlivosť o nehnuteľnosť.

25. Odvolací súd zdôrazňuje, že zásada „reformatio in peius“ sa vzťahuje na celé konanie, čiže aj na prvoinštančný i odvolací súd. V zmysle tohto zákazu nesmie súd zmeniť procesné postavenie strán sporu, z toho vyplýva, že odvolací súd je v istom zmysle viazaný rozhodnutím súdu prvej inštancie, ktoré založilo určité postavenie strán sporu. Odvolací súd teda nemôže meniť prvoinštančné rozhodnutie v neprospech tej strany, ktorá odvolanie podala a v prospech tej strany, ktorá odvolanie nepodala. Zákaz je vyjadrením dôsledného uplatnenia dispozičnej zásady. Civilný sporový poriadok zásadu „reformatio in peius“ výslovne neobsahuje, je však možné ju vyvodiť zo zásady viazanosti odvolacieho súdu rozsahom odvolacích návrhov, ktorá vyplýva z ustanovenia § 379 CSP.

26. Majúc na zreteli uvedené, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP.

27. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že žalobkyňa bola úspešná, no v priebehu odvolacieho konania im žiadne preukázateľné trovy nevznikli a žalovanému ako procesne neúspešnej strane nárok na náhradu trov odvolacieho konania nevznikol. Odvolací súd vychádzal z čl. 17 Základných princípov CSP zakotvujúceho procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho konania.

28. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).